

Justitsministeriet er enig med Strafferetsplejeudvalget i, at den nærmere fastsættelse af vejlednings- og informationspligten bør ske ved administrativt fastsatte regler. Det foreslås derfor, at der som anbefalet af Strafferetsplejeudvalget indsættes en bemyndigelsesbestemmelse i den foreslåede bestemmelse.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 11 (retsplejelovens § 741 e) og bemærkningerne hertil.

3.4. Underretning og klageadgang

3.4.1. Gældende ret

Afvisning af anmeldelse og påtaleopgivelse

Efter retsplejelovens § 749, stk. 3, underrettes sigtede og andre, der må antages at have en rimelig interesse heri, om afvisning af en anmeldelse. Afgørelsen kan påklages til den overordnede anklagemyndighed efter reglerne i retsplejelovens kapitel 10.

Efter retsplejelovens § 724, stk. 1, underrettes sigtede og andre, der må antages at have en rimelig interesse heri, om en afgørelse om påtaleopgivelse. Afgørelsen kan påklages til den overordnede anklagemyndighed efter reglerne i retsplejelovens kapitel 10.

Det er antaget, at den forurettede under alle omstændigheder bør underrettes om afgørelser om afvisning af en anmeldelse og om påtaleopgivelse. Desuden er det antaget, at forurettede har klageadgang. I øvrigt beror det på en konkret vurdering, om f.eks. de nære pårørende til en forurettet, der er afgået ved døden, har en sådan interesse i sagen, at de skal underrettes og kan påklage en afgørelse om afvisning af anmeldelse eller påtaleopgivelse.

Tiltalerejsning og retsmødeanmodninger

Efter retsplejeloven er der ikke pligt til at underrette den forurettede om tiltalerejsning eller fremsendelse af retsmødeanmodninger med henblik på sagens behandling som tilståelsessag. I Rigsadvokatens Meddelelse nr. 2/2001 om vejledning til ofre for forbrydelser og udpegning af kontaktperson for vidner er det imidlertid fastsat, at den forurettede i sager, hvor der ikke er beskikket en bistandsadvokat, skal underrettes skriftligt om, at der er indleveret anklageskrift eller retsmødeanmodning til retten. I sager, hvor der er beskikket en bistandsadvokat, underrettes forurettede gennem bistandsadvokaten om tiltale og retsmødeanmodninger.

Forurettede kan ikke påklage en afgørelse om tiltalerejsning, medmindre den indeholder en påtaleopgivelse. Forurettede kan heller ikke klage over, at en sag afgøres som en tilståelsessag.

Tiltalefrafald

Efter retsplejelovens § 724, stk. 1, er det alene den sigtede, der skal underrettes om en afgørelse om tiltalefrafald. Det er imidlertid i praksis almindeligt, at forurettede underrettes om tiltalefrafald.

Efter retsplejelovens § 724, stk. 1, 4. pkt., kan sigtede klage over et tiltalefrafald. Forurettede har derimod ikke klageadgang med hensyn til et tiltalefrafald, medmindre det også indeholder en påtaleopgivelse.

Retsmøder

Retsplejeloven indeholder ikke en almindelig bestemmelse om, at forurettede skal underrettes om retsmøder.

Forurettede underrettes i sagens natur om afholdelse af et retsmøde, hvor den pågældende skal afgive vidneforklaring. Forurettede underrettes efter gældende praksis endvidere om retsmøder, hvor forurettedes erstatningskrav kan fremsættes og påkendes.

I sager, hvor der er beskikket bistandsadvokat, underrettes bistandsadvokaten om retsmøder i sagen, jf. retsplejelovens § 741 c, stk. 1, og det må forudsættes, at forurettede dermed gennem advokaten orienteres om tidspunktet for afholdelse af hovedforhandlingen.

Underretning om dommen

Retsplejeloven indeholder ikke regler om underretning af forurettede om straffesagens udfald. I tilfælde, hvor retten har taget stilling til en erstatningspåstand, er det praksis, at politiet eller anklagemyndigheden underretter den forurettede om rettens afgørelse samt henviser den forurettede til at rette henvendelse til retten, hvis den pågældende ønsker en ekstrakt af dommen.

Det er almindelig praksis, at der i sager, hvor der er beskikket en bistandsadvokat, sker underretning af bistandsadvokaten om dommen. Denne modtager således dermed også underretning om rettens afgørelse om et erstatningskrav.

Underretning om anke og genoptagelse

Retsplejeloven indeholder ikke en almindelig bestemmelse, hvorefter forurettede skal orienteres om en eventuel anke eller begæring om genoptagelse.

3.4.2. Lovforslagets udformning

Afvisning af anmeldelse og påtaleopgivelse

Det er Strafferetsplejeudvalgets opfattelse, at der bør være større klarhed om forurettedes rettigheder. På de punkter, hvor der skal gælde en form for ligestilling med de rettigheder, der tilkommer tiltalte og/eller